

BASKIN ORAN

ATATÜRK MİLLİYETÇİLİĞİ

RESMİ İDEOLOJİ DIŞI
BİR İNCELEMÉ

YENİLENMİŞ VE GENİŞLETİLMİŞ BEŞİNCİ BASIM

BİLGİ YAYINEVİ

İÇİNDEKİLER

İlk Baskıya Önsöz	13
Üçüncü Baskıya Önsöz	15
Doğan Avcıoğlu'nun Mektubu	19

Giriş

MİLLİYETÇİLİK VE TÜRKİYE

I –	MİLLİYETÇİLİK KAVRAMI VE TARİHSEL GELİŞİMİ	25
	Milliyetçilik Kavramı	27
	Batı Avrupa'da Milliyetçilik	30
	Orta ve Doğu Avrupa'da Milliyetçilik	33
	Milliyetçiliğin Avrupa'da Nitelik ve İşlev Değiştirmesi	34
	Diyalektiğin Sonucu: Az gelişmiş Ülke Milliyetçiliği	35
II –	ATATÜRK MİLLİYETÇİLİĞİNİ ETKİLEYEN VE HAZIRLAYAN ÖGELER	38
	A - ATATÜRK MİLLİYETÇİLİĞİNİN İÇİNDE DOĞDUĞU ULUSLARARASI ORTAM	39
	B - ATATÜRK MİLLİYETÇİLİĞİNİ HAZIRLAYAN FİKİR VE EYLEM ORTAMI	47
	Yeni Osmanlılar	48
	Jön Türkler	50
	Zincirin Tamamlanışı : Ziya Gökalp	64

Birinci Bölüm

ATATÜRK MİLLİYETÇİLİĞİ İDEOLOJİSİNİN KAYNAKLARI

I - ANADOLU TOPLUMU VE MİLLİYETÇİLİK: TOPLUM AÇISINDAN İDEOLOJİ.....	69
A - KURTULUŞ SAVAŞI DÖNEMİNDE ANADOLU'NUN DURUMU.....	69
Ekonomik Durum.....	69
Çok Cepheli Bir Savaş.....	71
Dinsel İdeolojinin Başatlığı.....	74
B - KURTULUŞ SAVAŞI DÖNEMİNDE ANADOLU TOPLUMUNUN YAPISI.....	76
1 - Köylü ve Milliyetçilik.....	77
2 - Eşraf ve Milliyetçilik.....	83
II - AYDINLAR VE MİLLİYETÇİLİK : SEÇKİNLER AÇISINDAN İDEOLOJİ.....	87
Küçük Burjuva Üzerine.....	87
Az gelişmiş Ülkelerde Aydın.....	90
Az gelişmiş Ülke Aydını ve Türkiye Boyutu.....	96
III - M. KEMAL ATATÜRK VE MİLLİYETÇİLİK : İDEOLOJİNİN OLUŞUMUNDA ÖNDER BOYUTU.....	100
A - KURTULUŞ SAVAŞI ÖNDER KADROSUNUN ZAYIFLIĞI....	101
B - MUSTAFA KEMAL ATATÜRK'ÜN NİTELİKLERİ.....	103
1 - Önderin Kişisel Nitelikleri.....	103
2 - Önderin Yapısal Nitelikleri.....	109
Bürokrat Aydın Olarak Mustafa Kemal Atatürk.....	110
Bir Küçük Burjuva Olarak Mustafa Kemal Atatürk ..	113

İkinci Bölüm

ATATÜRK MİLLİYETÇİLİĞİNİN İŞLEVLERİ BİRİNCİ İŞLEV: BAĞIMSIZLIK

I - BAĞIMSIZLIKLA ÇATIŞAN ÇÖZÜM YOLLARI.....	119
--	-----

II - BAĞIMSIZ DEVLET TEMASININ (MİLLİYETÇİLİĞİN) ORTAYA ÇIKIŞ SÜRECİ.....	125
A - MİLLİYETÇİ DUYGUNUN OLUŞMASI: İLK DİRENEMELER VE "CEMİYETLER" DÖNEMİ.....	125
B - MİLLİYETÇİ İDEOLOJİNİN BELİRMESİ : GERÇEK MİLLİYETÇİLİK HAREKETİ.....	128
III - BAĞIMSIZLIK DÖNEMİNİN ÇÖZÜMLEMESİ.....	130
A - MİLLİYETÇİ İDEOLOJİNİN YAKLAŞIMI : ÇOĞULCULUK.....	130
Genel Açısından.....	131
Etnik Bünye Açısından.....	136
İdeolojik Açısından.....	140
Rakip Önderler Açısından.....	146
B - MİLLİYETÇİ İDEOLOJİNİN MEŞRULUK TEMELLERİ: ULUS EGEMENLİĞİ VE HALKÇILIK.....	147
Ulus Egemenliği.....	147
Kurtuluş Savaşında Halkçılık.....	150
IV - KURTULUŞ SAVAŞININ NİTELİĞİ SORUNU.....	154
A - KURTULUŞ SAVAŞININ İÇEDÖNÜK NİTELİĞİ.....	154
B - KURTULUŞ SAVAŞININ DIŞADÖNÜK NİTELİKLERİ.....	156
1 - Üçüncü Dünyacılık mı, Batıcılık mı?.....	156
2 - Kurtuluş Savaşı ve "Antiemperyalizm".....	161
3 - Kurtuluş Savaşının Sınırları Sorunu.....	166
Türk Sağının Tezi.....	167
Misakimilli'nin Niteliği.....	169
Atatürk Milliyetçiliği Yayılımacı mıdır?.....	172

İKİNCİ İŞLEV:

"MUASİR MEDENİYET'E ERİŞMEK (BATILILAŞMA)

Milliyetçi İdeolojinin Batılılaşmaya Yaklaşımı.....	179
Yukarıdan Devrimcilik ve Karşı-Çoğulculuk.....	184
SOSYOPOLİTİK ALANDA BATILILAŞMA.....	187
I - ESKİ DÜZENİN YIKILMASI VE YENİ SİYASİ DÜZEN: ULUSAL DEVLETİN KURULMASI.....	188

A - ULUSAL DEVLETİN SİYASAL ÇERÇEVESİ OLARAK CUMHURİYETÇİLİK.....	188
B - ULUSAL DEVLETİN TEMEL SİYASİ İLKESİ OLARAK LAİKLİK	190
C - "EBEDİ ŞEF" REJİMİNİN KURULMASI.....	194
II - YENİ TOPLUMSAL DÜZENİN KURULMASI: ULUSUN OLUŞTURULMASI	198
A - TOPLUMSAL BİRİMİN YENİDEN TANIMLANMASI: ÜMMETTEN ULUSA GEÇİŞ	198
1 - Toplumun Eski Temelini Yıkarak Olarak Laiklik.....	198
2 - Ulusun Yeni Tanımının Öğeleri : Ulusal Dil ve Ulusal Tarih	200
B - TÜRDEŞ TOPLUMUN KURULMASI SORUNU.....	207
1 - Kurtuluş Savaşı Sonrasında Etnik Bütünlük (Kürt) Sorunu	208
Anadolu'da Etnik Durum	209
Şeyh Sait Ayaklanması ve Çözümlemesi	212
Sorunun Çözümünde Milliyetçi İdeoloji ve Silahı : Ordu.....	218
2 - Kurtuluş Savaşı Sonrasında Sınıfsal Bütünlük Sorunu	224
"Baskı ve Çatışma" ile "Birlik ve Uyum" Tezleri	224
Serbest Fırka Olayı: Sosyopolitik Batılılaşmanın Bilançosu	229
SOSYOEKONOMİK ALANDA BATILILAŞMA.....	234
I - EKONOMİK YÖNÜ: DEVLETÇİLİK	238
A - "MILLİ TÛCCAR"IN DESTEKLENMESİ.....	238
1920'lerde Yabancı Sermaye Konusu	238
Desteklemenin Yöntemi: Devlet Korumacılığı.....	243
B - 1930'LAR DEVLETÇİLİĞİ VE MİLLİYETÇİLİK	245
II - SOSYAL YÖNÜ: HALKÇILIK.....	250
III - SOSYOEKONOMİK BATILILAŞMANIN BİLANÇOSU.....	253

Devletçilik Üzerine.....	253
Halkçılık Üzerine	255
SOSYOKÜLTÜREL ALANDA BATILILAŞMA: DEVİRİMCİLİK	257
ATATÜRK'TE BATILILAŞMANIN BİR DEĞERLENDİRİLMESİ.....	263
ÜÇÜNCÜ İŞLEV: KİMLİK SORUNUNU ÇÖZMEK	
"Özgün ve Üstün Kimlik" Savı: Tarih ve Dil Tezleri	273
"Batı ile Özdeşlik" Savı.....	277
SONUÇ	280
KAYNAKÇA	299